

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 7P/1/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314200957
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Laura Vojtášová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2014:5314200957.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Čadca sudkyňou JUDr. Laurou Židekovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: V. N., nar. XX. XX. XXXX a C. N., nar. X. X. XXXX, obaja bytom I. XXX, v konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca, deti rodičov: matky E. N., rod. R., nar. X. X. XXXX, bytom I. XXX a otca C. N., nar. X. X. XXXX, bytom L.É. XXXX, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na zníženie výživného **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom doručeným súdu dňa 3. 2. 2014 žiadal otec maloletých detí zníženie vyživovacej povinnosti určenej rozsudkom Okresného súdu Čadca č. k. 6C/139/2011-187 vo výške 60,- € na každé maloleté dieťa na minimálnu výšku. Návrh odôvodnil tým, že v súčasnosti je nezamestnaný a jeho jediným príjmom sú dávky v hmotnej núdzi vo výške 118,-€ mesačne. Za elektrickú energiu s poplatkami za RTVS platí 30,- € mesačne, stočné 4,- € mesačne, ďalej má výdavky na kúrenie, stravu, lieky, hygienické potreby atď.. Matka maloletých detí podala na neho trestné oznámenie, že neplatí výživné v plnom rozsahu, ale pre neho je to neúnosné, stále sa len zadlžuje. Jeho zdravotný stav nie je dobrý. Od 14. 10. 2013 do 31. 1. 2014 bol práceneschopný a čaká ho operačný zákrok.

Matka maloletých detí sa k návrhu otca písomne nevyjadрила.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom otca a matky maloletých detí, oboznámením podstatného obsahu listinných dôkazov nachádzajúcich sa v spise 7P/1/2014, oboznámením podstatného obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Čadca sp. zn. 6C/139/2011, najmä rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 6C/139/2011-187 zo dňa 17. 9. 2013 a na základe takto vykonaného dokazovania zistil nasledovný skutkový stav:

Výživné na maloleté deti bolo naposledy určené rozsudkom Okresného súdu v Čadci č. k. 6C/139/2011-187 zo dňa 17. 9. 2013, ktorým súd manželstvo rodičov maloletých detí rozviedol, maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej V. sumou 60,- € mesačne a maloletého C. sumou 60,- € mesačne k rukám matky vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred. Zároveň upravil styk otca s maloletými deťmi na čas po rozvoze. Matka, otec maloletých detí, ich právny zástupcovia, kolíznym opatrovníkom sa vzdali práva podať odvolanie voči rozsudku. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 7. 11. 2013. V tom čase maloletá V. navštevovala 8. ročník základnej školy a maloletý C. navštevoval 5. ročník základnej školy. Matka maloletých detí bola na rodičovskej dovolenke s maloletou V. N., nar. XX. X. XXXX, ktorá nie je dcérou otca maloletých

detí a poberala rodičovský príspevok. Otec maloletých detí bol nezamestnaný od 12. 6. 2012 a poberal dávky v hmotnej núdzi od júla 2012 vo výške 118,30 € mesačne. Žil so svojimi rodičmi v rodinnom dome, výdavky na vodné, stočné boli vo výške 50,- €, elektriку 33,19 € mesačne, pevné palivo 750,- € ročne.

Otec pri výsluchu na pojednávaní uviedol, že na jeho strane došlo k zmene pomerov od posledného rozhodnutia súdu o výživnom, pretože je veľmi zadlžený. Dlhy má u svojich dvoch bratov a u rodičov. U rodičov má dlh 20.000,- €, tento dlh bol kvôli domu, je to aj v predchádzajúcom spise, ktorým bolo určené výživné. Má dlhy ešte aj voči advokátke, ktorá ho zastupovala v konaní o rozvod manželstva, ktorej zaplatil okolo 1.000,- € a má jej zaplatiť ešte ďalších 1.000,- €. V konaní o rozvod manželstva sa dal právne zastúpiť, pretože chcel dostať deti domov. Je voči nemu vedená exekúcia u súdnej exekútorky JUDr. Marty Kužmovej, nakoľko neplatil výživné v čase, keď bol práceneschopný. V súčasnosti má uhradené celé zameškané výživné a taktiež aj trovy exekúcie. Exekúcia však ešte nie je zastavená. Odkedy od neho odišla matka maloletých detí, stále má problémy a stále sa zadlžuje. Poberal dávky v hmotnej núdzi vo výške 118,- € mesačne, z toho zaplatil výživné 120,- €, potom elektriку, telefón, kúrenie, stravu. V rodinnom dome sa napojil na kanalizáciu, čo ročne vychádza okolo 50,- €, ďalej platí daň z nehnuteľnosti, poplatky za odpad, tieto poplatky sa za posledné roky nezvýšili podstatným spôsobom. Bol práceneschopný, pretože mal problémy s rukou, potom už ale nechodil ani k lekárovi, ani na operáciu, pretože nemal za čo. Pracovnú neschopnosť ukončil a našiel si prácu u R. V. v Čadci, zamestnaný je od 9. 5. 2014 na dobu neurčitú, pracuje ako stavebný pomocník, zarobí minimálnu mzdu.

Matka pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že na jej strane k podstatnej zmene pomerov nedošlo, nakoľko je naďalej na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok. Myslela si skôr, že podá návrh na zvýšenie výživného najmä na malol. V., ktorá ide do 9. triedy a výživné vo výške 60,- € určite nestačí na jej potreby, nakoľko sa zvýšili výdavky na ošatenie, školské pomôcky, učebnice a hygienu. Maloletý C. ide do 6. ročníka základnej školy. Minulý rok začal navštevovať turistický krúžok, s čím sa zvýšené výdavky na zakúpenie obuvi a taktiež boli na výlete v Tatrách na 3 dni, za čo platila 40,- €. Žije v spoločnej domácnosti s deťmi, svojou matkou a bratom. Platí polovicu výdavkov na elektriку a kúrenie, pretože na prízemí býva sama s deťmi a na hornom poschodí býva jej matka spolu s bratom a teda každý obýva polovicu rodinného domu. Za elektriку platí 20,- € mesačne, ďalej platí na drevo 100,- € ročne, na kal 200,- € ročne, tieto výdavky platila aj v priebehu konania o rozvod manželstva.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 11. 8. 2014 o prešetrení pomerov v rodine mal súd zistené, že účastníci konania nežijú v spoločnej domácnosti od roku 2011. Otec zostal bývať v murovanom rodinnom dome a matka odišla ku svojej matke do rodinného domu, ktorého je vlastníčkou v 1-ine. V dome obýva spolu so svojimi tromi deťmi trojizbový byt na prízemí. Na poschodí domu býva stará matka maloletých detí a matkin dospelý slobodný brat. Nakoľko je matka na rodičovskej dovolenke, pozastavila živnosť. Poberá rodičovský príspevok v sume 203,20 €, prídavok na 3 deti v sume 70,56 € a výživné na 2 deti v sume 120,- € mesačne. Maloleté deti V. a C. budú od septembra 2014 žiakmi 9. a 6. ročníka A. I. - Ú.. Zdravotný stav oboch detí je dobrý, nevyžaduje si zvýšené výdaje na lieky a lekársku starostlivosť. Matka má ešte 1 vyživovaciu povinnosť voči maloletej V. N.V., nar. XX. X. XXXX. Otcovstvo voči maloletej bolo popreté a súd rozsudkom OS Čadca 4C/162/2013 zo dňa 25. 6. 2013 určil, že C. N. nie je otcom maloletej V. N.. Pri šetrení pomerov využili príležitosť a prítomnosť maloletého C., ktorého sa opýtali, či chodíeva k otcovi, resp. či otec chodíeva k nim alebo pre nich ako pre deti. Maloletý im odpovedal, že chodievajú spolu so sestrou k starým rodičom z otcovej strany, ale s otcom sa nestretávajú. On k nim, resp. k jeho rodičom nechodíeva a oni k nemu taktiež nie. Pritom obidva rodinné domy sú v tesnej blízkosti.

Otec predložil spolu s návrhom potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Čadca zo dňa 3. 2. 2014, z ktorého vyplýva, že otec je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 12. 6. 2012 a zároveň, že otec bol v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 25. 6. 1997 do 26. 6. 2011 opakovane a to až 11-krát. Z predloženého potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti (č. I. 5) vyplýva, že otec bol práceneschopný od 14. 10. 2013 do 1. 2. 2014, teda pracovnú neschopnosť ukončil pred začatím súdneho konania. Z potvrdenia zamestnávateľa otca R. V. (č. I. 62, 63 spisu) vyplýva, že otec vykonáva zárobkovú činnosť od 9. 6. 2014 na základe pracovnej zmluvy na dobu neurčitú. Za mesiac jún 2014 bola jeho čistá mzda 250,75 € a za mesiac júl 2014 bola jeho čistá mzda 326,78 € (č. I. 62, 63). Zo správy Obce L. (č. I. 45) vyplýva, že otec a matka maloletých detí vlastní v ich obci novopostavený rodinný dom č. 1413 a okrem toho otec maloletých detí vlastní pozemky č. 3094/1 a 3094/2 (listy vlastníctva č. 6725 a 6219 sú na č. I. 47, 48 spisu), od júna 2014 je zamestnaný u zamestnávateľa R. V., Čadca, T..

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživné možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará, ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 146 ods. 1 písm. a) O. s. p. žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

V zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, rozhodnutie ktorým sa určilo výživné, možno zmeniť vtedy, ak dôjde k zmene pomerov účastníkov. Pod zmenou pomerov sa rozumie výrazná zmena okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, či už na strane oprávneného alebo na strane povinného. S poukazom na § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, súd skúmal k akej zmene pomerov na strane účastníkov od posledného rozhodnutia došlo a taktiež prihliadol na vývoj životných nákladov. V čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom bol otec maloletých detí nezamestnaný a poberal dávky v hmotnej núdzi vo výške 118,30 €. Aj v čase podania návrhu na zníženie výživného a v priebehu konania až do 8. 6. 2014 bol otec maloletých detí nezamestnaný a naďalej poberal dávky v hmotnej núdzi vo výške 118,30 €. V priebehu súdneho konania od 9. 6. 2014 sa otec zamestnal u zamestnávateľa Jána Kubalu, pričom jeho čistá mzda za mesiac jún 2014 bola vo výške 250,75 € a za mesiac júl 2014 vo výške 326,78 €. Otec poukazoval aj na tú skutočnosť, že od 14. 10. 2013 do 31. 1. 2014 bol práceneschopný. Súd však túto skutočnosť nebral do úvahy, pretože práceneschopnosť otca bola ukončená skôr, ako začalo súdne konanie dňa 3. 2. 2014 a výživné je možno znížiť len odo dňa podania návrhu. Z výsluchu otca ďalej vyplynulo, že jeho výdavky na domácnosť sa podstatným spôsobom nezvýšili. Otec odôvodňoval návrh tým, že sa stále len zadlžuje, je voči nemu vedená exekúcia, nakoľko neplatil výživné, v súčasnosti má však zameškané výživné ako aj trovy exekúcie uhradené. Samotná skutočnosť, že voči otcovi bola vedená exekúcia kvôli neplateniu výživného, nemôže byť na ťarchu maloletých detí a dôvodom na zníženie výživného. Ako už súd uviedol, pri zmene rozhodnutia o výživnom, súd prihliada na to, k akej zmene pomerov od predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom došlo. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadnuť na všetky tie okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť dôvodom na zmenu vyživovacej povinností, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že je doterajšie výživné neprimerané. Pokiaľ by súd nemal za preukázanú zmenu pomerov a rozhodol by o zmene výšky vyživovacej povinnosti, šlo by vlastne o neprípustné preskúmavanie a reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Súd nemôže preskúmať predchádzajúce rozhodnutie a v prípade, že otec tvrdí, že určené výživné nie je schopný platiť vzhľadom na svoj nízky príjem, len z tohto dôvodu nemôže súd výživné znížiť. Otec tvrdenú skutočnosť, že sa stále zadlžuje, súdu žiadnym spôsobom nepreukázal. Tvrdil, že má dlh u rodičov vo

výške 20.000,- €, zároveň však uviedol, že tento dlh mal už v čase predchádzajúceho rozhodovania súdu o výživnom. Existenciu dlhov voči bratom nepreukázal, dokonca ani nevyčíslil. Dlh voči advokátke z titulu právneho zastupovania v konaní o rozvod manželstva taktiež nepreukázal a tento ani nemôže byť na ťarchu maloletých detí a dôvodom na zníženie výživného, nakoľko výživné na maloleté deti má prednosť pred ostatnými výdavkami. Ďalej súd poukazuje na tú skutočnosť, že otec sa od júna 2014 zamestnal a teda má pravidelný a stabilný príjem, z čoho vyplýva, že na jeho strane v priebehu konania došlo k zlepšeniu jeho zárobkových pomerov oproti predchádzajúcemu obdobiu. Na strane matky maloletých detí k zmene pomerov nedošlo, nakoľko táto je naďalej na rodičovskej dovolenke a poberá rodičovský príspevok vo výške 203,20 € a prídavky na 3 deti vo výške 70,56 € mesačne. Výdavky na domácnosť sa ani u nej podstatným spôsobom nezmenili. Na strane maloletých detí došlo k zmene pomerov, nie však k podstatnej, ktorá by odôvodňovala zvýšenie výživného. Maloletá V. navštevuje 9. ročník základnej školy a maloletý C. 6. ročník základnej školy, v súvislosti s čím majú čiastočne zvýšené výdavky na školu, ošatenie a záujmové krúžky.

Na základe vyššie uvedených skutočností s poukazom predovšetkým na to, že na strane otca maloletých detí nedošlo k podstatnej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného, nakoľko otec v čase podania návrhu až do júna 2014 naďalej poberal dávky v hmotnej núdzi a od júna 2014 je zamestnaný a teda možno konštatovať, že na jeho strane došlo práve naopak k zlepšeniu jeho zárobkových pomerov, dospel súd k záveru, že návrh na zníženie výživného je nedôvodný, preto súd návrh otca zamietol.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1, písm. a/ O. s. p. a žiadnemu z účastníkov nepriznal právo na náhradu trov konania, nakoľko ide o konanie, ktoré je možné začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Žiline prostredníctvom Okresného súdu Čadca v dvoch vyhotoveniach.

Podľa § 205 ods. 1 O. s. p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O. s. p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.